

УДК 165.241+111.32

ФЕНОМЕН ЗАКИНЕНОСТІ В ФІЛОСОФІЇ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ

Павло Малкович

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000, Україна,
e-mail: malkovych@gmail.com

Досліджено історію виникнення поняття “закиненість” в процесі розвитку філософської думки. Визначено зміст досліджуваного поняття у філософських концепціях М. Гайдегера та Ж.-П. Сартра і різницю в їхніх поглядах. Виявлено та експліковано зв’язок феномену “закиненості” з поняттями вкоріненості та абсурду. Під час визначення досліджуваного феномену заторкнуто явище “падіння” (падіння Dasein від себе у світ). З’ясовано, що феномен “закиненості” є наслідком падіння самої у світ і відбувається таким чином, що світ захоплює її, огортає турботами і співбуттям з іншими. Закиненість виявляється через втрату людини самої себе, через падіння від себе, зависання у публічному світі, у бутті-разом, співбутті, яке становлять три компоненти: пересуди, цікавість та двозначність. Закиненість постає як феномен, що має безпосередній зв’язок з багатьма видами людської діяльності, виявляється в культурі і наявний у ній фундаментально та необхідний для вирішення антропологічних питань сенсу людського існування, взаємовідносин людини і суспільства та походження культури, а тому потребує подальшого додаткового наукового опрацювання.

Ключові слова: абсурд, вкоріненість, закиненість, ідентифікація, падіння, присутність, Dasein.

Філософська антропологія – один з провідних сучасних напрямів філософської думки і є актуальною для України. У теперішніх умовах антропологічна сфера здатна сформулювати й вирішити проблеми людини в суспільстві, сенсу людського існування, культури та взаємовідносин індивіда і суспільства. Феномен закиненості постає тут наріжним каменем, оскільки торкається всіх окреслених вище антропологічних проблем. Тому безсумнівною є актуальність дослідження цього феномену.

І в Україні, і в світі феномен закиненості ще не був предметом окремого дослідження, тому потребує відповідного опрацювання. **Мета статті** – з’ясувати походження терміна, його зміст і зв’язок з іншими філософськими феноменами.

В історії філософії поняття “закиненість” – одне з найменш вживаних, крім того, з’явилося не більш ніж сто років тому. Уперше термін “закиненість” вжито у ХХ ст. і це, на перший погляд, мало б засвідчувати його відносну новизну, а кількість філософів і критиків, які використовували його, наводить на думку, що закиненість не є дуже важливим феноменом в антропології, філософії та філософії культури. Водночас поява терміна “закиненість” не була випадковою і мала свою історію, тривалішу, ніж саме поняття, а його потенційний вплив на згадані вище сфери знання цілком здатний виправдати його появу й відкрити нові аспекти людського існування.

Поняття *закиненості* не оминувало певної проблемності в експлікації, яка пов’язана з історією появи філософії екзистенціалізму. Феномен закиненості цікавий

ще й тим, що, попри його очевидну важливість, він досі не був об'єктом окремого дослідження. Поняття не представлено в жодному філософському словнику в Україні, а також у більшості словників і енциклопедій у Росії. Ситуація на Заході дещо краща, але там це поняття також не є об'єктом окремих досліджень.

Перша перешкода в дослідженні поняття “закиненість” – нелегкий шлях його становлення. Уперше воно з'явилося як термін у праці М. Гайдегера “Буття і час” (1926 р.): *Geworfenheit* [15, с. 175–180]. Для кращого розуміння історії поняття варто одразу розглянути й історію його перекладів.

У французькому перекладі праці “Буття і час”, що його здійснив Корбен (Corbin), знаходимо *la dérélіction* [16, с. 133], але згодом виходить робота Ж.-П. Сартра “Екзистенціалізм – це гуманізм”, де він, кажучи про покиненість (*Geworfenheit*), вживає інший термін (очевидно, прагнучи надати йому дещо іншого значення) — *la délaissement* [19, с. 33–34].

З'явилося два терміни для позначення одного поняття, які надалі вноситимуть незрозумілість в історію філософії, а згодом набудуть різного змістового навантаження. Однак англомова традиція такої двозначності позбавлена: і “*la délaissement*” Ж.-П. Сартра, і “*Geworfenheit*” М. Гайдегера перекладають як *thrownness* [16, с. 133].

Два варіанти перекладу є, наприклад, у польській і російській традиціях. У польському перекладі “Буття і час” *Geworfenheit* вжито як *rzucenie* (*rzuceność*) [14, с. 248–255], а в перекладі праці “Екзистенціалізм – це гуманізм” *la délaissement* – як *osamotnienie* [18, с. 36]. У російській традиції в перекладі В. Бібіхіна “Буття і час” *Geworfenheit* вжито як *брошенность* [12, с. 175–180], а в праці “Екзистенціалізм – це гуманізм” *la délaissement* – як *заброшенность* [8, с. 323].

Ситуація в Україні – не найкраща: перекладів праць “Буття і час” М. Гайдегера і “Екзистенціалізм – це гуманізм” Ж.-П. Сартра нема, відповідно, нема й термінології, проблему не порушували і термін потребує наукового узгодження й обґрунтування.

Отже, постає кілька запитань:

- чи варто вживати термін до появи офіційних перекладів?
- якщо перекладати, то чи доцільно використовувати два терміни, як у франкомовній, польській та російській традиціях, чи потрібно іти шляхом англомовної традиції?

Позитивна відповідь на перше запитання вимагає серйозних підстав, а вони існують. Те, що проблему не названо, ще не означає її відсутності і що її не потрібно вивчати, а по-друге, час, який мине до виходу перекладів, може бути надто тривалим.

Щодо варіантів перекладу *Geworfenheit* і *la délaissement*, то, щоб знайти правильне розв'язання цієї проблеми, треба дослідити змістове навантаження слів і проаналізувати критичну літературу з цього питання.

Допомогти у вирішенні проблеми можуть праці Х. Гофмайстера “Що означає мислити філософськи”, Е. Кляйнберга “Покоління екзистенціалізму: Філософія Гайдегера у Франції, 1927–1961”, Ж. Вола “Коротка історія екзистенціалізму”, В. Германа “Філософія екзистенціалізму”, С. Сарновські “Смерть абсолюту”, Г. Пушка “Сартр: філософія як екзистенційний психоаналіз” та західні філософські енциклопедії.

Гайдегерівський термін *Geworfenheit* – штучно утворене слово (*Geworfen+heit*), яке дослівно має такі значення: загубленість, залишеність, самотність, розгубленість

когось [1, с. 286]. Філософ розкриває неологізм як стан Dasein, якому притаманна загубленість у публічному бутті, котре становлять пересуди, цікавість та двозначність [12, с. 175] і внаслідок цього втрата відкритості буття.

Досліджуючи закиненість у філософії М. Гайдегера, неможливо оминати падіння (падіння Dasein від себе у світ). Закиненість є наслідком падіння самості у світ і відбувається таким чином, що світ захоплює її, огортає турботами і співбуттям з іншими. Тоді кожна людина (як тут-буття, присутність) втрачає себе, бо падає від себе самої, зависає у публічному світі, у бутті-разом, співбутті, яке становлять три компоненти: пересуди, цікавість та двозначність.

Пересуди відкривають Dasein розуміння спів-світу, інших і себе самого, але таким чином, що буття стає безпідставним, має модус зависання і, водночас, дає оманливу впевненість. Цікавість “розкриває” для Dasein усе у світі, але лише так, щоб буття-в опинилося всюди і ніде. Двозначність нічого не приховує від розуміння Dasein, але тільки для того, щоб ввести буття в оманливий світ. Таким чином екзистенція стає вмінням бути у світі, але це вміння оманливе [12, с. 177]. Такий стан і є закиненістю, за М. Гайдегером.

Німецький філософ Х. Гофмайстер зазначає, що закиненість – одна з двох сутнісних ознак, які дають змогу розкрити поняття людини – завдання вкрай важке, оскільки сутність людини мінлива й не піддається визначенню, окрім того, залежить від моменту історії. Тому М. Гайдегер намагався знайти нові способи розуміння людини. Термін “закиненість” передбачає фактичність людської присутності, якій невідомо, звідки вона прийшла і куди рухається. Водночас закиненість виявляється і як необхідність віднайти себе, а таке віднаходження, що виявляється в питанні про сенс і в його пошуках, розкривається, зрештою, як “проект” (друга сутнісна ознака поняття людини).

Закиненість для М. Гайдегера також постає як закиненість у смерть. Вплив присутності смерті значно посилюється, смерть набуває чіткіших ознак реальності, якщо сенс життя не задано. Із невизначеності буття постає феномен смерті, і саме смерть – єдина визначеність. Смерть як факт людського буття відкривається через жах від способу людського буття. Отже, закиненість виявляє ще один свій аспект – “закиненість у смерть”: у бутті до смерті жах, який з’являється перед людиною, відкриває людській екзистенції марність і неістотність світу. Водночас закиненість у смерть має й позитивний аспект – змушує людину повернутися до себе. Жах звільняє людину від неістотного й наділяє свободою (свободою для себе). Отже, ситуація закиненості має два модуси:

- закиненість у життя;
- закиненість у смерть.

Обидва модуси наявні у людській екзистенції і виявляються як стадії життя. Хоча друга стадія не є обов’язковою й може не відбутися. Водночас варто зазначити, що для людини друга стадія постає як криза і французький філософ А. Камю окреслив її як зіткнення з абсурдом.

Людина, усвідомивши свою смертність, може наважитися творити власне життя як проект перед обличчям марноти свого існування та ризику (фактично, найбільшого з можливих ризиків, оскільки життя одне, і відтворити чи повторити його неможливо). Водночас такий ризик виявляється як фундаментальна свобода

Dasein. Через закиненість свобода стає сутністю людського життя. Сенс не є початково притаманним Dasein, він з'являється лише внаслідок рефлексії [13, с. 266].

У Сартра закиненість (*la délaissment*) постає як:

- занедбаність, осиротілість, покинутість, самотність [9, с. 69];
- категорія, що безпосередньо пов'язана з “*le désespoir*” (з фр. відчай);

“Якщо говорити про “закиненість” (улюблений вислів Гайдегера), ми хочемо сказати тільки те, що бога немає і що з цього необхідно зробити всі висновки... Екзистенціалісти, навпаки, стурбовані відсутністю бога, оскільки разом з богом зникає будь-яка можливість знайти якісь цінності в розумному світі. Не може бути більше блага а ргіогі, оскільки немає нескінченного й досконалого розуму, який би його мислив... Достоєвський якось писав, що “якщо бога немає, то все дозволено”. Це – вихідний пункт екзистенціалізму. Справді, усе дозволено, якщо бог не існує, а тому людина закинена, їй нема на що опертися ні в собі, ні зовні...” [8, с. 323].

Як зазначає Етан Кляйнберг (Ethan Kleinberg), який досліджував вплив філософії М. Гайдегера на французьку філософію, Ж.-П. Сартр прагне додати термінові *Geworfenheit* іншої конотації, яка для Корбена (перекладача “Буття і час” на французьку мову) не була надто важливою, а для М. Гайдегера, очевидно, була чужою. Ж.-П. Сартр додав до поняття відтінку безпорадності, життя без надії на допомогу [16, с. 133]. Закиненість, у його розумінні, мусить відтворювати специфічний стан особи, що намагається шукати свій шлях у світі. Ж.-П. Сартр переносить проблематику поняття в соціально-етичну площину, намагається надати йому суспільної значущості, а для М. Гайдегера важливе повернення людського буття до власної екзистенції. Отже, французький філософ – або через нерозуміння філософії Гайдегера, або тому що не погоджувався з ним – намагався змінити сенс поняття. Варто згадати й про нелегкий розвиток стосунків між двома філософами: Ж.-П. Сартр, колишній учень М. Гайдегера, пориває з ним після критичного відгуку М. Гайдегера на працю “Буття і ніщо”, яка, зі свого боку, була відповіддю на “Буття і час”.

Крім того, для Ж.-П. Сартра важливий момент – буття без Бога, а для М. Гайдегера це питання не є суттєвим. Закиненість, згідно з поглядами французького філософа, виявляється як буття без етичної інстанції, саме існування якої провокує обмеження свободи людини, легітимацію норм моралі. Закиненість перетворюється на свободу, а саме на свободу від етичного тиску. У цьому контексті варто підкреслити значний вплив на філософію Ж.-П. Сартра поглядів З. Фрейда, а саме його пізніх культурологічних праць “Невдоволеність культурою” і “Майбутнє однієї ілюзії”. Про такий вплив згадує і польський дослідник Г. Пушко у праці “Сартр: Філософія як екзистенційний психоаналіз” [17, с. 75–78].

Фрейдистська культурологічна концепція розглядає культуру як своєрідну самоорганізацію людей для спільного захисту від ворожої людині природи. Водночас культура є механізмом розподілу набутих благ і організації стосунків між людьми. Культура, за З. Фрейдом, – складне утворення, що містить механізми самозбереження, якими є релігія та норми моралі. Кожна людина – носій потягів, ворожих культурі, тому постає ворогом культури. Погляди Ж.-П. Сартра – на боці людини, як носія бажань. Це не означає, що він захищає девіантність, але свідчить про те, що філософ, як і З. Фрейд, ставить за мету очистити людський вибір від тиску нав'язаних культурою норм, зробити його свідомим. Такий аспект проблеми

взаємовідносин культури й індивіда чітко простежуємо і в праці “Майбутнє однієї ілюзії” З. Фрейда, і в праці “Екзистенціалізм – це гуманізм” Ж.-П. Сартра.

Дослідник філософії Ж.-П. Сартра Г. Пушко акцентує, що мислитель цікавився психоаналітичною теорією і намагався трансформувати ідеї психоаналізу З. Фрейда й дещо їх переінакшити, а саме – адаптувати під екзистенціалізм. Зокрема, як зазначає Г. Пушко, у праці “Буття і ніщо” Ж.-П. Сартр критикує психоаналітичну концепцію складної людської психіки (поділ на *id*, *ego* та *superego*, свідоме та підсвідоме), натомість вводить нову її диференціацію – на рефлексивну та іррефлексивну, що дало Сартрові підґрунтя й можливість розвивати критику релігії та релігійних уявлень.

М. Гайдегер трактує закиненість як негативний стан, тому що це неприродний для людини стан, який відкидає її від первинної екзистенції. Для Ж.-П. Сартра вона, навпаки, позитивна, оскільки наділяє людину свободою (свобода від). Свобода – центральна категорія філософських поглядів Ж.-П. Сартра, і мислитель сприймає її, слідом за З. Фрейдом, як звільнення від Бога.

Отже, погляди Ж.-П. Сартра на закиненість можна окреслити як накладання філософії М. Гайдегера на культурологічні праці З. Фрейда. Сартрівське розуміння закиненості – це звуження, а частково – переінакшення сенсу, який вкладав у нього М. Гайдегер. Ж.-П. Сартр увів закиненість у філософію екзистенціалізму як конструктивний елемент для позначення буття без Бога, а в М. Гайдегера про це не йшлося. Нас цікавить цей термін для експлікації особливого становища людини у світі, яке описано набагато раніше, ніж введено термін у філософію на позначення феномену людського буття, а саме – у філософії Б. Паскаля.

З’ясувавши походження поняття і його непросту історію, окреслимо, як доцільно трактувати закиненість у філософії культури та філософській антропології.

Узагальнивши подані вище погляди філософів, пропонуємо таке визначення закиненості: стан свідомості людини, для якого характерна втрата первинної відкритості буття, вихід за межі себе в ідентифікацію. Ідентифікація – вихід у зовнішнє, навколишнє (те, що М. Гайдегер називав співбуттям); виникає як потреба ідентифікувати одного суб’єкта з-поміж інших (щодо інших). Така потреба виявляється лише в досить великому суспільстві. Окрема людина не відчуває себе чимось відмінним від інших. Людей, схожих на неї професією, звичками та уподобаннями, стилем життя, досить багато. І людина сприймає своє життя як таке, що втратило первинність і сенс, адже її життя – повторення прожитих інших життів, подібних життів, відтворення сценарію. Спеціалізація видів діяльності теж слугує цьому. Цю проблему також розглядає А. Камю в праці “Міф про Сізіфа”.

Відчути потребу ідентифікації здатна лише людина в стані втрати вкоріненості. Проблема вкоріненості, яка також постала уже в ХХ ст. і пов’язана, знову ж таки, з ім’ям М. Гайдегера і його працею “Буття і час”, докладно опрацьовано. Також цю проблему розглянув у своїй праці “Бунт мас” Х. Ортега-і-Гасет. Втрата вкоріненості – одна з причин виявлення закиненості. Вкорінена людина не має змоги замислитися над сенсом людського життя, вона знає, у чому його сенс, і таке питання в неї не виникає. З розвитком науки і технічним прогресом, коли більше людей отримує більше благ і більше вільного часу, людина втрачає вкоріненість, упевненість у світі, що виштовхує її до усвідомлення стану закиненості.

Спершу, перебуваючи в ситуації закиненості, людина її не усвідомлює, оскільки вона закрита; для усвідомлення, як зазначено вище, потрібне прийняття

смерті як необхідної частини життя, зіткнення з абсурдом. Це наштовхує на думку про межовість закиненості як феномену людського існування. З іншого боку, таке становище людини не може тривати довго і зрештою, зіштовхнувшись з цим відчуттям, людина осягає його й відчуває найчастіше як кризу, яку намагається подолати.

Пояснення ситуації закиненості через зіткнення з абсурдом необхідно почати з гносеологічних засновків абсурду, а саме зіткнення ірраціонального світу і раціонального розуму. Світ, як описує А. Камю, за своєю природою не є ні розумним, ні безглуздим, інакше кажучи, він байдужий, нейтральний. “Розум і світ – вічні антиномії, що постійно заперечують одна одну, перебувають у стані боротьби, підпирають одне одного, але не здатні до об’єднання” [4, с. 45]. Розум не здатний змиритися зі своєю неспроможністю осмислити світ, раціонально його пояснити, не здатний прийняти ірраціональність і німоту Всесвіту, який не просто оточує його, він є умовою його існування. Останнім аргументом світу проти розуму, що його розум не спроможений сприйняти, є смертність людського життя (що спричинює стрибок у трансценденцію): “Уся річ у зазіханні на вічність, звідси й стрибок” [4, с. 46].

Одна з найважливіших властивостей закиненості, як уже йшлося, – присутність смерті в людській екзистенції. Людина не знає про смерть із власного досвіду, їй відома лише смерть іншого. Знаючи про смерть, людина, однак, постійно тікає від неї, відганяє від себе думки про смерть, заспокоюється думкою, що смерть ще не скоро чекає на неї і навіть коли хтось помирає, йому зазвичай кажуть, що він видужає, заспокоюють, хоча всім відомо, що смерть цієї людини – близько. Люди намагаються також вивести смерть назовні, поза себе, сприймати її як смерть іншого, але зовсім не як своє невідворотне майбутнє. Водночас усвідомлення власної смертності як кінця життя ніколи не покидає людську свідомість, і ця обставина є причиною наявності в людському мисленні моменту негачії. Буття починає бути подвійним, розділяється на буття і ніщо. Людина, стикаючись з ніщо, прагне ідентифікувати себе у співбутті з іншими, забути в ньому. Значна частина культури спрямована на те, щоб відкрито чи латентно рятувати людину від зіткнення з ніщо. Відкрито рятує релігія та вчення, які проголошують безсмертність людської душі. Латентно – види людської діяльності, які захоплюють і зацікавлюють свідомість людини, розваги тощо – усе, що примушує людину забути й не думати про ніщо.

Отже, закиненість – латентний стан людського існування, який притаманний сучасній людині і розкривається в кризових і межових ситуаціях, до яких можна зарахувати й питання про сенс існування. Водночас закиненість може виявлятися і в людській культурі несвідомо, і це питання вимагає окремого дослідження.

Закиненість постає як феномен, що має зв’язок з багатьма видами людської діяльності, виявляється в культурі і наявний у ній фундаментально. Феномен потребує докладного вивчення. Необхідним етапом є експлікація того, як він впливає на формування культури та людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Великий німецько-український словник. К.: Чумацький шлях, 2007.
2. Додельцев Р. Концепция культуры З. Фрейда. Из цикла “Зарубежная философия в прошлом и настоящем”. М.: Знание, № 7, 1989.

3. *Жеребин А.* О прошлом и будущем одной иллюзии (Заметки на полях А.И.Еткинда “Эрос невозможного”) // Вопросы философии, 2000, №10, С. 52–67.
4. *Камю А.* Миф о Сизифе // В кн.: Бунтующий человек. Философия. Политика. Искусство. М.: Политиздат, 1990. С. 23–100.
5. *Лейбин В.* Фрейд, психоанализ и современная западная философия. М.: Политиздат, 1990.
6. *Ортега-и-Гасет Х.* Бунт мас. К.: Основы, 1994.
7. *Паскаль Б.* Думки про релігію. Львів: Місіонер, 1995.
8. *Сартр Ж.-П.* Экзистенциализм – это гуманизм // В кн.: Сумерки богов. М.: Политиздат, 1990. С. 319–344.
9. Словник. Французько-український. Українсько-французький. К.–Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2004.
10. *Фрейд З.* Будущее одной иллюзии // В кн.: Сумерки богов, М.: Политиздат, 1990. С. 94–142.
11. *Фрейд З.* Недовольство культурой // В кн.: Психоанализ. Религия. Культура. М.: Ренессанс, 1991. С. 52–116.
12. *Хайдеггер М.* Бытие и время. СПб.: Наука, 2006.
13. *Хофмайстер Х.* Что значит мыслить философски. СПб.: Изд-во СПб. ун-та, 2006.
14. *Heidegger M.* Bycie i czas. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, 1994.
15. *Heidegger M.* Sein und Zeit. Tübingen: SZ, 1984.
16. *Kleinberg E.* Generation Existential: Heideggers Philosophy in France, 1927–1961 // <http://books.google.com.ua/books?id=HdRCc1M_TzgC&pg=PA133&lpg=PA133&dq=sartre+delaissement&source=bl&ots=M55E5auL9N&sig=AdGgq5zQbei0crqJYRO3w6lU6Kk&hl=ru&sa=X&oi=book_result&resnum=2&ct=result#PPA133,M1>.
17. *Puszko H.* Sartre: filozofia jako psychoanaliza egzystencjalna. Warszawa: Uniwersytet Warszawski, Instytut Filozofii, 1993.
18. *Sartre J. P.* Egzystencjalizm jest humanizmem. Warszawa: MUZA SA, 1998.
19. *Sartre J. P.* L'existentialism est un humanisme. Paris: Le éditions Nagel, 1970.

A PHENOMENON OF THROWNNESS IN THE PHILOSOPHY EXISTENTIALISM

Pavlo Malkovych

*Ivan Franko National University of Lviv,
Universytetska Str., 1, Lviv, 79000, Ukraine,
e-mail: malkovych@gmail.com*

An attempt to solve a problem of the phenomenon of thrownness is carried out in this article. Investigation of thrownness as a phenomenon of human existence is made through the problem of falling. This concept was used by M. Heidegger and J. P. Sartre in their philosophical was finalized conceptions for the first time. Also in this article the Critical literature about “thrownness”. The relationship of this concept is reviewed through the concepts of absurd and losing of inculcation. The result of this investigation describes

the sources of this concept and its forms of display in human culture. Thrownness is investigation of falling to the world and takes a place so that the world takes it and joint life with other. Everybody loses himself, because falls from himself, hangs up in the public world, in existence-together, which is made: rumours, curiosity and ambiguity. Thrownness shows up the phenomenon which has direct connection with many types of human activity, shown in a culture and is in it fundamentally, and also comes forward necessary for the decision of anthropological questions of sense of human existence, mutual relations of man and society and origin of culture.

Keywords: absurd, inculcation, thrownness, identification, falling, presence, Dasein

ФЕНОМЕН ЗАБРОШЕННОСТИ В ФИЛОСОФИИ ЭКЗИСТЕНЦИАЛИЗМА

Павел Малкович

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Университетская, 1, г. Львов, 79000, Украина,
e-mail: malkovych@gmail.com*

Исследовано историю возникновения понятия "заброшенность" в истории философской мысли. Определено содержание, которое вкладывалось в исследуемое понятие в философских концепциях М. Гайдегера и Ж.-П. Сартра и разницу между ними. Обнаружено и эксплицировано связь феномена "заброшенности" с понятием укорененности и абсурда. При определении понятия необходимо включить вопрос о падении (падении Dasein от себя в мир). Заброшенность есть следствием падения самости в мир и происходит таким образом, что мир захватывает ее, окутывает заботами и совместным бытием с другими. Каждый человек теряет себя, потому что падает от себя самого, зависает в публичном мире, в бытии-вместе, которое составляют: толки, любопытство и двусмысленность. Заброшенность проявляется феноменом, который имеет непосредственную связь со многими видами человеческой деятельности, проявленную в культуре и присутствует в ней фундаментально, а также выступает необходимым для решения антропологических вопросов смысла человеческого существования, взаимоотношений человека и общества и происхождения культуры.

Ключевые слова: абсурд, укорененность, заброшенность, идентификация, падение, присутствие, Dasein.

Стаття надійшла до редколегії 4.06.2009

Прийнята до друку 22.06.2009